

INDLEDNING

Det er i de senere år blevet klart, at der foregår en krig: en krig mod Vesten. Det er ikke som i tidligere krige, hvor hære stødte sammen, og sejrherre erklæredes. Det er en kulturkrig, og den udkæmpes nådesløst mod alle den vestlige traditions rødder og mod ethvert gode, som den vestlige tradition har skabt.

I begyndelsen var dette vanskeligt at erkende. Mange af os fornemmede, at der var noget galt. Vi undrede os over, at der til stadighed opstod ensidige argumenter og rejstes urimelige krav. Men vi indså ikke det fulde omfang af det, der blev forsøgt. Ikke mindst fordi også begrebs sproget var blevet ødelagt. Ord betød ikke længere det, de havde gjort indtil for nylig.

Folk begyndte at tale om "lighed", men de syntes ikke at bekymre sig om lige rettigheder. De talte om "antiracisme", men de lød dybt racistiske. De talte om "retfærdighed", men syntes at mene "hævn".

Det er først i de senere år, efter at resultaterne af denne bevægelse er blevet åbenlyse, at omfanget er kommet til at stå klart. Der foregår et angreb på alt, hvad der har at gøre med den vestlige verden – dens fortid, dens nutid og dens fremtid.

Det er et led i denne proces, at vi fastlåses i en cyklus af uendelig afstraffelse – uden at gøre nogen seriøs anstrengelse for (eller endog blot overveje) at mildne den.

I 2017 tog jeg med *Europas undergang* fat på ét aspekt i dette, nemlig de forandringer, som massemigration har frembragt i Vesten. I de år, hvor jeg dækkede immigrationsspørgsmålet, forekom det mig, at der foregik noget dybereliggende. Når jeg stod på de græske og italienske øers kyster og så bådene komme ind, og når jeg gik rundt i de migrantlejr, som dukkede op i alle større byer, så jeg på nært hold konsekvenserne af, at den udviklende verden flyttede ind i den udviklede verden. Jeg har aldrig bebrejdet nogen migrant for at ønske at foretage denne rejse. Jeg havde besøgt mange af de lande, hvorfra migranterne flygtede. Hvad enten migranterne flygtede fra krig eller (som i størstedelen af tilfældene) fra økonomisk nød, gjorde de noget, som var meget forståeligt. Det, jeg havde et problem med, var, hvorfor europæerne tillod dette at ske, og hvorfor de forventedes at skulle afskaffe sig selv for at kunne overleve. Folk talte om, at Europa have en historisk skyld, der legitimerede denne migration. Men selv de, som hævdede dette, var ikke i stand til at pege på, hvor grænsen for denne migration lå.

Ville der nogensinde komme et tidspunkt, hvor denne vestlige “gæld” ville være tilbagebetalt? For det syntes, som om gælden for hvert år, der gik, ikke blev bragt ned, men tværtimod øget.

Jeg begyndte også at bemærke, at den samme historie udspillede sig i hvert eneste land, der henregnes til den vestlige verden. Overalt var begrundelserne for at tillade denne migration de samme på trods af landenes forskellige geografiske placeringer. USA har i årevis haft sin egen migrations-

udfordring, primært ved sin sydlige grænse. Når jeg rejste gennem USA, hørte jeg de samme argumenter, som jeg havde hørt hjemme i Storbritannien og i Europa. En tilsvarende type politikere og andre offentlige figurer blev ved med at forklare amerikanerne, hvorfor deres grænser frem for at være strengt overvågede snarere burde være helt igennem porøse. Som i Europa var der stærke enkeltpersoner og grupperinger, som hævdede, at de eneste lande, der var civiliserede, var dem, som lod verden komme ind. Det var det samme i Canada. Og det var det samme på den anden side af kloden i Australien. Overalt oplevede samfund, der betragtedes som “vestlige” (det vil sige europæiske lande eller lande, der er knyttet til den europæiske civilisation), det samme mønster af argumenter. Intet sted, der ikke var vestligt, oplevede det samme.

Kun vestlige lande, fordelt ud over tre kontinenter, blev uophørlig fortalt, at for at de overhovedet skulle have legitimitet – ja, for endog at blive betragtet som ordentlige -, skulle de hurtigt og grundlæggende ændre deres demografiske sammensætning. Forestillingen om det 21. århundrede syntes at være, at det ville være tilladt Kina at forblive Kina, at det for de forskellige lande i Mellemøsten og Afrika skulle være tilladt – ja snarere forventet -, at de forblev, som de var, eller endog vendte tilbage til noget, de engang kan have været. Men af de lande, der kunne identificeres som “vestlige”, forventedes det, at de blev noget andet eller mistede hele deres legitimitet. Lande og stater har selvfølgelig ret til at forandre sig. Over tid er forandring i et vist omfang uundgåelig. Men der syntes at være et misforhold i det, der var i gang: noget uafbalanceret og usædvanligt. Argumenterne blev ikke skabt på grundlag af kærlighed til de pågældende lande, men på grundlag af en knap skjult afsky for dem. I mange menneskers øjne, ikke mindst i egen befolknings, syntes disse lande

at have gjort noget forkert. Noget for hvilket de måtte bøde. Vesten var problemet. Opløsning af Vesten var løsningen.

Der var andre tegn på, at noget var galt. I 2019 tog jeg fat på nogle af disse i *Hordernes hærgen*. Jeg behandlede den udfordring, der var blevet skabt af "identitetspolitik" - især forsøget på at nedbryde de vestlige samfund gennem forholdene omkring sex, seksualitet og race. Ved afslutningen på det 20. århundrede var national identitet blevet en skændig form for tilhør, og alle de andre former for tilhør dukkede pludselig op i dets sted. Nu blev folk fortalt, at de skulle betragte sig selv som medlemmer af andre specifikke grupperinger. De var homo- eller heteroseksuelle, mænd eller kvinder, sorte eller hvide. Disse former for tilhør havde også en antivestlig orientering. Homoseksuelle blev hyldet, så længe de var "queer" og ønskede at nedbryde alle eksisterende institutioner. Homoseksuelle, som blot ønskede at leve deres liv, eller i virkeligheden holdt af den vestlige verden, blev marginaliseret. På same måde var feminister nyttige, så længe de angreb "maskuline strukturer", vestlig kapitalisme og meget andet. Feminister, som ikke fulgte denne linie, eller mente, at de klarede sig godt i Vesten, blev i bedste fald betragtet som opgive. I værste fald som fjender.

Debatten om race udviklede sig endnu værre. Racemæssige minoriteter, som havde integreret sig godt i Vesten, bidrog til Vesten og endog beundrede Vesten, blev i stigende grad behandlet, som var de raceforrædere. Som om man af dem forventede en anden loyalitet. Radikaliserede, som ønskede at rive alt ned, opnåede beundring. Sorte amerikanere og andre, som ønskede at fejre Vesten og bidrage hertil, blev kaldt de værste skældsord. Begejstring for det samfund, de befandt sig i, blev betragtet som negativt.

Samtidig var det blevet uacceptabelt at tale om et hvilket som helst andet samfund på en blot tilnærmelsesvis lignende måde. På trods af alle de ufattelige overgreb, der i vor egen tid er blevet begået af Kinas Kommunistiske Parti, er der næsten ingen, som taler om Kina med blot en brøkdel af den vrede og afsky, der dagligt strømmer mod Vesten fra Vesten. Vestlige forbrugere køber fortsat deres tøj billigt fra Kina. Der er ikke noget udbredt forsøg på en boykot. "Made in China" er ikke et mærke, hvortil der knytter sig skam. Der foregår forfærdende ting i det land netop nu, men det behandles stadig som normalt. Forfattere, som nægter at lade deres bøger oversætte til hebræisk, begejstres over at se dem udkomme i Kina. Mens Chic-fil-A* skaber mere vrede ved at producere deres sandwich hjemme end Nike, som fortsat får lavet sine sneakers på kinesiske fabrikker med dårlige arbejdsforhold.

Det er fordi, der i det udviklede Vesten gælder en anden standard. Når det drejer sig om kvinders og seksuelle minoriteters rettigheder og selvfølgelig især, når det kommer til spørgsmål om racisme, fremstilles alt, som om det aldrig har været værre, netop hvor det aldrig har været bedre. Ingen vil kunne afvise eksistensen af racismens svøbe – en svøbe, der i en eller anden form kan findes igennem hele den overlevede historie. *In-group-out-group*-tendenser er usædvanligt stærke i vor biologiske art. Vi er ikke så udviklede, som vi gerne vil forestille os det. I de vestlige lande har tilstanden, hvad angår racelighed, i de seneste årtier imidlertid aldrig været bedre. Anført af nogle bemærkelsesværdige mænd og kvinder af enhver racemæssig baggrund, men især af nogle usædvanlige sorte amerikanere, har vore samfund bestræbt

---

* Chic-fil-A er en stor amerikansk fastfoodkæde, der har specialiseret sig i kyllingsandwich. (oversætters anmærkning - herefter "o.a.")

sig på at komme "hinsides race". Det var på ingen måde en selvfølge, at de vestlige samfund ville udvikle, eller blot tilstræbe den tradition for racemæssig tolerance, som vi nu har.

Det var på ingen måde sikkert, at vi ville ende med at leve i samfund, som med rette betragter racisme som en af de afskyeligste synder. Det skete, fordi mange modige mænd og kvinder gjorde det til en sag, kæmpede for den og krævede deres rettigheder.

I de senere år er det begyndt at lyde, som om denne kamp aldrig har fundet sted. Som om den var en illusion. I de senere år er jeg kommet til den opfattelse, at racespørgsmål i Vesten er som et pendul, der er svunget forbi det punkt, hvor der er tale om en korrektion og ud i en overkorrektion. Som hvis pendulet forbliver længe nok i en let overkorrektion, så vil lighed kunne etableres mere stabilt. Det står imidlertid nu klart, at hvor velment denne tanke end kan have været, så var den afgørende forkert. I alle vestlige lande er race nu et emne på en måde, som det ikke været i årtier. I stedet for farveblindhed er vi blevet presset til ultrabevidsthed. Der er blevet tegnet et yderst forvrænget billede.

I alle samfunds historie findes der racisme, og heri udgør de vestlige lande ikke en undtagelse. Men vore landes historie udgøres selvfølgelig af meget andet end racisme. Racisme er ikke det eneste perspektiv, hvorunder vore samfund kan forstås, og alligevel er det efterhånden det eneste perspektiv, der anlægges. Alt i fortiden ses som racistisk, og på den måde er alt i fortiden blevet belastet.

Endnu en gang er det imidlertid kun de vestlige landes fortid, der er blevet belastet af det radikalt racistiske perspektiv - netop det perspektiv der anvendes på alt. Der eksisterer

forfærdende racisme i hele Afrika, som udøves af sorte afrikanere mod andre sorte afrikanere. Rejser man hvilket som helst sted i Mellemøsten - selv i de "progressive" Golfstater -, så mødes man af et moderne kastesystem. Der er grupperne af en racemæssig "overklasse", som styrer disse samfund og drager fordele af dem. Og der er de ubeskyttede fremmedarbejdere, der flyves ind for at arbejde som en importeret arbejderklasse. Der ses ned på disse mennesker, de behandles dårligt og skaffes endog af vejen, som om deres liv ikke har nogen værdi. Og som enhver, der har rejst gennem Indien, ved, er der i verdens næstmest befolkningsrigeste land et fungerende og forfærdende kastesystem. Det går stadig så vidt som til at betragte visse grupper af mennesker som "urørlige" - udelukkende på grund af den sociale gruppe, disse blev født ind i. Det er et kvalmende system af fordomme, og det er særdeles levende.

Alt dette hører vi imidlertid meget lidt om. I stedet oplyses verden dagligt om, hvorledes de lande, som efter enhver standard har mindst racisme, og hvor racisme er mest afskyet, er racismens hjemsteder. Denne perverterede påstand har endog en yderligere udstrækning, som siger, at hvis andre lande har nogen form for racisme, så må det skyldes, at Vesten har eksporteret denne last til dem. Som om den ikkevestlige verden altid har bestået af paradisiske uskyldigheder.

Her står det igen klart, at der er blevet skabt et unfair regnskab. Et regnskab hvori Vesten behandles efter ét sæt af standarder og resten af verden efter et andet. Et regnskab hvori det synes, at Vesten ikke kan gøre noget rigtigt, mens resten af verden ikke kan gøre noget forkert. Eller kun kan gøre noget forkert, fordi vi i Vesten har fået dem til at gøre det.

Det er blot nogle af de symptomer, der kan iagttages i vor

tid. Det er symptomer, som jeg i de senere år har forsøgt at tage fat på én efter én. Men jo mere jeg har tænkt over dem, og jo længere jeg har rejst gennem vor verden, desto tydeligere er det blevet for mig, at dette område er bestemt af ét overordnet fænomen: et civilisatorisk skifte der har været undervejs i hele vor levetid. Det er et skifte, der har røkket ved vore samfunds søjler, fordi det er en krig mod alt i disse samfund.

Det er en krig mod alt, der har fremhævet vore samfund som usædvanlige – og endog bemærkelsesværdige. En krig mod alt, som mennesker, der lever i Vesten, indtil for nylig betragtede som en selvfølge. For at denne krig skal slå fejl, er det nødvendigt at blotlægge den og at trænge den tilbage.

* * *

Krigen mod Vesten er en bog om, hvad der sker, når den ene side i en kold krig – den side med demokrati, fornuft, retfærdighed og universelle principper – overilet overgiver sig. For ofte fremstiller vi denne kamp helt forkert. Vi tillader os at betragte den som temporær eller som findende sted i periferien, eller vi affærdiger den som en kulturkrig. Vi misfortolker deltagernes mål, eller vi undervurderer den rolle, denne krig vil få i kommende generationers liv. Men indsætserne er her lige så høje som i hvilken som helst kamp i det 20. århundrede, og det er mange af de samme principper, der er involveret – og endog mange af de samme dårlige aktører.

Vi er gået fra at værdsætte og vægte det, der er godt ved den vestlige kultur, til at sige, at enhver del af den skal afmonteres.

Det er nu mere end tredive år siden, at pastor Jesse Jackson anførte en flok demonstranter på Stanford University med

råbet ”Hey hey, ho ho, Western Civ has got to go”. Dengang protesterede pastor Jackson og hans følgere mod Stanford University’s introduktionsprogram ”Vestlig kultur”. De hævdede, at der var noget forkert ved at undervise i den vestlige kanon og i vestlig tradition. Men det var det, som derpå skete, der var så slående. Universitetet gav hurtigt efter, udskiftede studiet af ”Vestlig kultur” med studiet af mange kulturer. Det, der skete på Stanford i 1987, var et forvarsel på alt det, der skulle komme.

I de efterfølgende årtier fulgte næsten hele den vestlige verdens academia Stanfords eksempel. Vestlig tænkning, kunst, filosofi og kultur blev til emner, som formidledes i stadig mere begrænset omfang. De blev i realiteten til noget nær en pinlighed: en samling ”døde hvide mænds” frembringelser – for nu at anvende en af de charmerende fraser, som vandt indpas i sproget.

Siden da er enhver bestræbelse på at holde undervisningen i vestlig civilisation i live, for slet ikke at tale om at genoplive den, blevet mødt med vedvarende fjendtlighed, latterliggørelse og endog vold. Videnskabsfolk, som har forsøgt at studere vestlige nationer i et neutralt lys, er blevet forhindret i deres arbejde og blevet mål for intimidering og kritik – også fra kollegers side. I Australien har *Ramsay Centre for Western Civilisation*, der har den tidligere premierminister John Howard som bestyrelsesformand, forsøgt at finde universiteter til partnerskaber med det formål, at studerende kan studere vestlig civilisation. De har haft store vanskeligheder med at finde universiteter, som er villige til at arbejde sammen med dem. Og det fortæller os noget om hastigheden i dette store skifte. For blot nogle få årtier siden var kurser i den vestlige civilisations historie almindelige. I dag er de så ilde-

sete, at man ikke kan betale universiteter for at afholde dem.

I 1969 sendte BBC Sir Kenneth Clarks formidable tretten afsnit lange dokumentarserie *Civilisation*. Denne sigtede mod at fremstille den vestlige civilisations samlede historie, og det gjorde den – og skabte viden og forståelse hos millioner af seere ud over hele verden. Næsten halvtreds år senere, i 2018, forsøgte BBC at følge op på serien. *Civilisations* (med fremhævelse af flertalsformen) var et miskmask skabt af tre forskellige historikere, som desperat forsøgte at sikre sig, at de ikke lød, som om de sagde, at Vesten var bedre end noget andet sted, og som gav en form for verdenshistorie, der ikke fremstillede noget særligt klart.

I løbet af nogle få årtier er den vestlige tradition gået fra at være fejret til at være pinlig og anakronistisk og sluttelig til at være noget skamfuldt. Den vendte sig fra at være en fortælling, som skulle inspirere mennesker og nære dem i deres liv, til at være en fortælling, som skal udskamme mennesker. Og det var ikke blot begrebet ”vestlig”, som kritikere protesterede mod. Det var alt, som var forbundet med dette begreb. Endog ”civilisation”. Som en af den moderne, racistiske ”antiracismes” guruer, Ibram X. Kendi, formulerer det: ”Civilisation’ er i sig selv ofte en høflig eufemisme for kulturel racisme.”¹

Et vist udsving af pendulet er selvfølgelig uundgåeligt og kan endog være ønskværdigt. I fortiden har der afgang været tidspunkter, hvor Vestens historie er blevet fortalt, som var den en fortælling om et ubetinget gode. Historisk kritik og revurdering er aldrig dårlig. Jagten på synlige og håndgribelige problemer bør imidlertid ikke blive til en jagt på usynlige og uhåndgribelige problemer. Især ikke hvis den udføres af uærlige mennesker med de ekstremeste svar. Hvis vi tillader ondsindede kritikere at misrepræsentere og stjæle vor fortid,

så vil den fremtid, de planlægger, ikke blive harmonisk. Den vil blive et helvede.

I løbet af denne bog vil jeg se nærmere på to nøglefænomener. Det første er, at kritikere af den vestlige civilisation fremlægger alternativer. De respekterer enhver kultur, så længe den ikke er vestlig. For eksempel skal al indfødt tænkning og kulturelle udtryk fejres, når blot den indfødte kultur ikke er vestlig. Det er den sammenligning, de ønsker, at vi skal gøre, og derfor vil vi gøre den.

Fejringen af alle ikkevestlige kulturer skaber to store problemer. Det første er, at ikkevestlige lande er i stand til i dag at slippe af sted med forbrydelser, der er så uhyrlige som noget, der er sket i Vestens fortid. Det er en vane, som nogle fremmede magter opmuntrer til. Hvis Vesten er så optaget af at tale ondt om sig selv, hvordan skulle det så finde tid til at holde øje med resten af verden? Det andet store problem er, at dette fører til en provinsialistisk internationalisme, hvor vesterlændinge fejlagtigt formoder, at aspekter af den vestlige arv udgør fælles aspirationer i resten af verden.

Fra Australien til Canada og USA og ud over Europa har en ny generation opsuget den idé, at aspekter af den vestlige tradition (såsom ”menneskerettigheder”) er historiske og globale normer, som er blevet rullet ud overalt. Med tiden er det kommet til at se ud, som om den vestlige tradition, der har udviklet disse normer, i særlig grad har undladt at leve op til disse, og at ikkevestlige ”indfødte” kulturer (blandt meget andet) er renere og mere oplyste end vestlige kulturer nogen sinde kan blive. Dette er ikke perifere betragtninger, og de er heller ikke nye. I dag gennemtrænger de bøger af bestsellerforfattere som Naomi Klein og Noam Chomsky. Der undervises i disse synspunkter på universiteter og i skoler i hele

den vestlige verden, og resultaterne heraf kan ses i næsten enhver større kulturel og politisk institution. De dukker op de mest overraskende steder. For eksempel har *National Trust* i Storbritannien angivelig til opgave at holde mange af landets smukkeste og dyreste landsteder åbne. Trustens 5,6 millioner medlemmer glæder sig over at kunne gå rundt på en state-lig herregård og derefter at nyde en *afternoon tea*. Men i de senere år har Trusten besluttet, at den har en anden opgave: at uddanne sine gæster i fortidens rædsler. Og ikke blot i forbindelserne til imperiet og slavehandlen, homofobi og første-fødselsrettens forbrydelser. Den har nylig valgt at fremme den idé, at de engelske landområder i sig selv er racistiske og (som Trustens programdirektør kalder det) et ”grønt ubehageligt land”.

Jeg har udvalgt dette ene eksempel, men man kan vælge næsten hvert eneste aspekt af tilværelsen og finde ud af, at dette er blevet angrebet på tilsvarende vis. Alt fra kunst, matematik og musik til havebrug, sport og mad har gennemgået den samme venden rundt. Der er mange ejendommeligheder i alt dette. En af dem er, at mens Vesten angribes for alt, hvad det har gjort forkert, får det nu ingen anerkendelse for at have gjort noget rigtigt. Faktisk så bliver det, som Vesten har gjort godt – inklusive udvikling af individuelle rettigheder, religiøs frihed og pluralisme – anvendt imod det.

Det fører os frem til en anden og dybere gåde: Hvorfor lægges alt i Vesten åbent for angreb?

Den kultur, som gav verden livsredende fremskridt inden for videnskab og medicin og et frit marked, der har løftet milliarder af mennesker i hele verden ud af fattigdom, samt skabt den største opblomstring i tænkning nogen steder i verden, kritiseres i et perspektiv af den yderste fjendtlighed og forenk-

ling. Den kultur, der har frembragt Michelangelo, Leonardo da Vinci, Bernini og Bach fremstilles, som om den ikke har noget relevant at sige. Nye generationer læres dette uvidende syn på historien. De gives en fortælling om Vestens svagheder, uden at der anvendes noget, der blot ligner en tilsvarende tid på Vestens fortjenester.

Ethvert skolebarn kender nu til slaveri. Hvor mange kan uden ironi, nedvurdering eller advarsler beskrive de store gaver, som den vestlige tradition har givet verden?

Alle aspekter af den vestlige tradition er nu udsat for angreb. Den jødisk-kristne tradition, der udgjorde en hjørnesten i den vestlige tradition, ser sig nu under et særligt angreb og bagtalelse. Men det samme gør traditionen af den sekularisme og den oplysning, der frembragte en blomstring i politik, videnskab og kunst. Og det har konsekvenser. En ny generation synes ikke at forstå endog de mest grundlæggende principper for tanke- og ytringsfrihed. Disse fremstilles som resultater af den europæiske oplysning og angribes af mennesker, som ikke forstår, hvordan og hvorfor Vesten nåede til de forståelser, som den gjorde med hensyn til religion. Eller hvorledes prioriteringen af videnskabelig metode gav mennesker over hele verden utallige forbedringer i deres liv. I stedet kritiseres al denne arv som eksempler på vestlig arrogance, elitisme og ufortjent overlegenhed. Resultatet er, at alt, hvad der forbindes med vestlig tradition, kastes overbord. På lærerseminarer i USA har kommende lærere gennemgår træningskurser, hvor de læres, at selv begrebet ”meningsmangfoldighed” er ”*white supremacist bullshit*”.²

Dette er ikke Vestens historie og sigter ikke mod at være det. Et sådant værk ville skulle have mange gange denne bogs længde. Jeg ønsker heller ikke at lukke den betragtelige debat,

der foregår i øjeblikket. Jeg nyder den debat og mener, at den er nyttig. Men indtil nu har den i udstrakt grad været ensidig. Som vi vil se, har den involveret politikere, akademikere, historikere og aktivister, der er sluppet af sted med at fremføre påstande, der ikke blot er ukorrekte og utilrådelige, men slet og ret usande. Og de er alt for længe sluppet af sted hermed.

Der er mange facetter af denne krig mod Vesten. Den udkæmpes på tværs af medierne og gennem hele uddannelsessystemet – så tidlig som i børnehaveklasserne. Den er meget udbredt i den bredere kultur, hvor alle vigtigere kulturinstitutioner enten er under pres eller frivilligt lægger afstand til deres egen fortid. Og den foregår nu i selve toppen af den amerikanske regering, hvor en af den ny administrations første handlinger var at udstede et direktiv, der appellerede til ”retfærdighed” og afvikling af det, den kaldte ”systemisk racisme”.³ Vi synes at være i færd med at slagte den gås, der har lagt nogle meget gyldne æg.